

Vergaderjaar 2024–2025

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 751

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 januari 2025

Hierbij bieden wij de Kamer de rapportage van de politie over de jaarwisseling 2024–2025 aan, samen met het rapport «Ongevallen met vuurwerk jaarwisseling 2024–2025» van Veiligheid NL. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van het aantal verdachten dat door het Openbaar Ministerie (OM) is geregistreerd voor misdrijven gerelateerd aan de jaarwisseling en de geregistreerde brandweermeldingen. Deze gegevens bieden een cijfermatig inzicht in het verloop van de afgelopen jaarwisseling.

De brief begint met een algemeen beeld van de jaarwisseling en geweld tegen hulpverleners. Vervolgens worden de specifieke cijfers van Veiligheid NL, de politie,¹ het OM en de brandweer besproken en wordt stilgestaan bij de C2000 gerelateerde storing in de nacht van de jaarwisseling.

Jaarwisseling 2024 – 2025

De jaarwisseling is op veel plekken in Nederland feestelijk en relatief rustig verlopen. Cijfermatig is een voortzettende daling te zien van het aantal incidenten tijdens de jaarwisseling. Ook het aantal vuurwerkslachtoffers is licht gedaald. Ondanks deze trend blijft de jaarwisseling voor de politie en hulpverleners een (arbeids-) intensieve nacht met soms heftige incidenten en is het aantal incidenten tegen hulpverleners en politieagenten gestegen. Op een aantal plekken in Nederland liep het flink uit de hand waarbij maximale inzet van onze hulpdiensten werd gevraagd. De politie spreekt van een rumoerige jaarwisseling, waarbij het op een aantal plaatsen opnieuw ontwaard is in een nacht vol vernieling en geweld. Voor

¹ De cijfers van de politie worden vergeleken met het gemiddelde over de voorgaande vier jaarwisselingen. Tijdens de eerste twee jaarwisselingen was er echter sprake van aanvullende maatregelen in verband met de COVID-pandemie, hetgeen van invloed kan zijn op deze gemiddelden.

de brandweer was het een beheersbare nacht qua incidenten, maar ook zij werden op een aantal plekken geconfronteerd met agressie en geweld.

Elk incident met geweld en agressie tegen hulpverleners, handhavers en politieambtenaren is er een te veel en volstrekt onaanvaardbaar. Wij keuren dit soort incidenten dan ook nadrukkelijk af. Het is hun taak zich in te zetten voor de veiligheid van anderen, en zij verdienen daarvoor respect en bescherming. Dergelijk gedrag heeft niet alleen gevolgen voor de uitvoering van hun cruciale taken, maar ondermijnt ook het vertrouwen en veiligheid binnen de samenleving als geheel. Wij spreken onze waardering uit voor de inzet van alle mensen met een publieke taak. Daders die geweld en agressie gebruiken tegen hulpverleners moeten keihard worden aangepakt en daar wordt ook volop ingezet. Bij geweld tegen politieagenten, hulpverleners en andere mensen met een publieke taak geldt als uitgangspunt dat bij vervolging een hogere strafeis wordt geëist. In lijn met het regeerprogramma zal ook het wetsvoorstel taakstrafverbod, dat nu in voorbereiding is, bijdragen aan het hard aanpakken van daders die geweld gebruiken tegen hulpverleners.

Het is daarnaast zeer te betreuren dat tijdens de jaarwisseling een storing was in het radiobediensysteem eOCS van C2000 omdat alle hulpdiensten, waaronder de politie, moeten kunnen rekenen op hun communicatiesystemen. Juist op cruciale momenten zoals tijdens een jaarwisseling.

Helaas hebben ook dit jaar weer incidenten plaatsgevonden met een dodelijke afloop. Er zijn helaas twee slachtoffers te betreuren, waaronder een minderjarige. Wij leven mee met de nabestaanden van deze slachtoffers.

Geweld tegen personen met een publieke taak en politieambtenaren

Het aantal incidenten van geweld en agressie tegen personen met een publieke taak en politieambtenaren is in vergelijking met de afgelopen vier jaarwisselingsperiodes toegenomen. Dit jaar waren er 17 incidenten meer dan het gemiddelde van de afgelopen vier jaarwisselingen (121 om 104). Bij de jaarwisseling 2023 – 2024 waren het er 93. Het aantal slachtoffers tijdens dergelijke incidenten is tevens toegenomen ten opzichte van het gemiddelde van de vorige vier jaarwisselingen. Als het gaat om unieke slachtoffers zijn er 295 politieambtenaren slachtoffer geworden. Dit zijn 105 personen meer dan het gemiddelde van de afgelopen vier jaarwisselingen en 32 meer dan vorig jaar. Bij personen met een andere publieke taak betreft het 49 personen in totaal. Dit zijn 26 personen meer dan het gemiddelde en daarmee meer dan een verdubbeling (17 meer dan 2023 – 2024). Bij deze incidenten gaat het voornamelijk om het bekogelen van hulpverleners en voertuigen met verboden vuurwerk, ander fysiek geweld en beledigingen. Ook werden op verschillende plekken brandweerlieden geconfronteerd met vuurwerk en geweld, waardoor zij hun werk niet konden uitvoeren en de politie ingezet moest worden ter bescherming. Deze trend is zorgwekkend en vereist onze volle aandacht. De daders dienen hiervoor hard te worden aangepakt. Zoals eerder vermeld is ook het wetsvoorstel taakstrafverbod in voorbereiding dat bijdraagt aan het harder straffen van personen die fysiek geweld gebruiken tegen hulpverleners.

Preventieve maatregelen

In aanloop naar de jaarwisseling nemen onder andere gemeenten elk jaar preventieve maatregelen om de jaarwisseling zo goed mogelijk in goede banen te leiden. Zo voeren buurtvaders gesprekken met jongeren over

vuurwerk en de overlast die dat geeft, worden extra activiteiten voor jongeren georganiseerd en worden openbare plaatsen zoals speeltuinen preventief afgezet om schade te voorkomen. Dit jaar was de Minister van Justitie en Veiligheid op oudejaarsdag op werkbezoek bij de gemeente Roosendaal waar de campagne «Houd de boel heel!» is gelanceerd. Op straatmeubilair zoals banken staat een prijskaartje met de waarde van het object vermeld en een QR code, waarmee inwoners kans maken op een prijs. Op deze ludieke manier probeert de gemeente Roosendaal inwoners bewust te maken van de kosten en personen te weerhouden om deze te vernielen. Daarnaast werden op scholen kluisjescontroles uitgevoerd en werkt de gemeente Roosendaal met vrijwillige vuurwerkvrijezones. In totaal hebben 19 gemeenten een totaal afsteekverbod ingevoerd en ruim 100 gemeenten vuurwerkvrijezones aangewezen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 18 december jl. de vuurwerkcampagne «tot het je raakt» afgetrapt op een school te Voorburg. Deze campagne had als doel mensen ertoe te bewegen vuurwerk op een veilige en verantwoorde manier af te steken door met name het gebruik van een vuurwerkbril en afsteekklont. Daarnaast voert de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) productveiligheidsonderzoeken (testen) gericht op consumentenvuurwerk uit om te voorkomen dat onveilig vuurwerk in omloop wordt gebracht,² en voert grens-en postpakketcontroles uit.

Cijfers ongevallen met vuurwerk

Zoals ieder jaar heeft VeiligheidNL kort na de jaarwisseling een rapportage met cijfers over ongevallen met vuurwerk³ gepresenteerd. Deze rapportage is gebaseerd op gegevens die VeiligheidNL ontvangt van alle Spoedeisende Hulpafdelingen (SEH) van de ziekenhuizen en van alle aan het onderzoek deelnemende huisartsenspoedposten.⁴ Tijdens de afgelopen jaarwisseling zijn 1.162 vuurwerksslachtoffers op de SEH of bij een huisartsenspoedpost geholpen. Dit is een daling van vier procent ten opzichte van de vorige jaarwisseling.

Jaarwisseling	2024–2025	2023–2024	2022–2023
Spoedeisende Hulpafdelingen	367	365	389
Huisartsenspoedposten	795	847	864
Totaal	1.162	1.212	1.253

Dit jaar was 39 procent van de slachtoffers op de SEH en bij de huisartsenspoedposten jonger dan 16 jaar. Het aantal minderjarige slachtoffers onder de 16 op de SEH steeg van 31 procent bij de vorige jaarwisseling naar 37 procent dit jaar. Net als voorgaande jaren raakten veel meer jongens en mannen (79 procent) gewond dan meisjes en vrouwen. Ook net als voorgaande jaren waren brandwonden het meest voorkomende letsel (38 procent). Met 32 procent is het aandeel oogletsels ongeveer gelijk gebleven. Het aantal gewonde omstanders betrof dit jaar 45 procent; dit is vergelijkbaar met vorig jaar (44 procent).

² Zie ILT keurt 65% van getest F1-vuurwerk af | Nieuwsbericht | Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT); <https://www.ilent.nl/actueel/nieuws/2024/12/27/inspectie-keurt-bijna-41-van-getest-f2-vuurwerk-af>

³ In de totaalcijfers worden ongevallen door carbid ook meegerekend (2 procent van alle letsels), hoewel carbid niet onder de vuurwerkregelgeving valt.

⁴ Van de 100 huisartsenspoedposten hebben er 92 deelgenomen aan dit onderzoek.

De meeste vuurwerkslachtoffers die zijn behandeld op een SEH-afdeling of een huisartsenspoedpost hadden letsels veroorzaakt door vuurpijlen en knalvuurwerk (18 procent, waarvan vier procent door vuurpijlen en 14 procent door knalvuurwerk), zwaar illegaal vuurwerk⁵ (17 procent) en oudejaars consumentenvuurwerk zoals cakes (14 procent). Hier is vooral opvallend dat het aandeel letsels door mortierbommen/shells met negen procent groter was dan het aandeel letsels door nitraten (vier procent) of cobra's (drie procent).

Uit de cijfers van de SEH-afdelingen blijkt dat het aandeel letsels door zwaar illegaal vuurwerk met 22 procent het hoogst was. Dit is minder dan de vorige jaarwisseling, toen betrof dit aandeel 29 procent. Vooral onder de groep twaalf- tot en met vijftienjarigen is sprake van een daling van 33 naar 17 procent. Ook het aandeel letsels door legaal oudejaars(sier)vuurwerk daalde van 21 procent naar 15 procent. Afgelopen jaarwisseling was de derde jaarwisseling waarin er effectief sprake was van een verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen. Waar de eerste twee jaar een daling van het aantal letsels door dit type vuurwerk kon worden waargenomen, is er dit jaar sprake van een stijging van 15 naar 18 procent.

De letselcijfers zijn nader gespecificeerd in de rapportage van VeiligheidNL, die als bijlage is bijgevoegd bij deze brief. VeiligheidNL zal nog een nadere analyse uitvoeren op de letselcijfers. Hierover wordt u later dit jaar geïnformeerd.

Cijfers politie⁶

In vergelijking met het gemiddelde aantal incidenten van de afgelopen vier jaar is het aantal geregistreerde incidenten binnen de jaarwisselingsthema's tijdens oud en nieuw met 19,0 procent gedaald. Ook het aantal aanhoudingen binnen de jaarwisselingsthema's is met 11,2 procent gedaald ten opzichte van het gemiddelde in de afgelopen vier jaren. Tijdens de jaarwisseling werden in Nederland 245 personen aangehouden in verband met incidenten binnen de jaarwisselingsthema's. Tijdens vorige jaarwisselingen werden gemiddeld 276 personen aangehouden. Alleen in de eenheden Oost-Brabant en Amsterdam zijn deze jaarwisseling meer aanhoudingen verricht ten opzichte van het vierjaarlijks gemiddelde, in alle andere eenheden is dit gedaald.

Ook als ingezoomd wordt op de aantallen incidenten binnen de verschillende thema's, is respectievelijk over de gehele lijn een daling waar te nemen ten opzichte van het vierjarig gemiddelde met uitzondering van het aantal (zware)mishandeling/bedreiging. Hier is een stijging van 2,8 procent te zien ten aanzien van het gemiddelde van de vorige vier jaarwisselingen. Daarentegen is bij het aantal vuurwerkincidenten bijvoorbeeld een grote daling ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen vier jaarwisselingen te zien. Het gemiddelde aantal van de afgelopen vier jaarwisselingen lag bij 3.340 incidenten ten opzichte van 2.039 incidenten deze jaarwisseling. De meeste vuurwerkincidenten vonden dit jaar plaats in de eenheid Oost-Nederland (406) en de meeste incidenten brand/ontploffing vonden plaats in de eenheid Noord-Nederland (583).

Als gekeken wordt naar het thema «Overlast in de wijk» komt 30 procent daarvan voor rekening van overlast door jeugd. Daarnaast is geluidshinder met 25 procent een grote categorie. De meeste incidenten binnen

⁵ Hiermee doelt VeiligheidNL op o.a. mortierbommen/shells, nitraten en cobra's.

⁶ Het gemiddelde van de vorige vier jaarwisselingen betreft ook twee coronajaren, waarbij een vuurwerkverbod gold.

dit thema werden geregistreerd binnen de eenheid Oost-Nederland (357). Echter, indien het aantal incidenten wordt afgezet tegen het aantal inwoners, scoort de eenheid Noord-Nederland het hoogst. Binnen de eenheid Limburg was juist een sterke daling van geregistreeerde incidenten te zien.

Incidenten naar thema, factsheet jarwisselingsrapportage 2024–2025 politie

Thema	2024–2025	Gem. vorige 4 jw	%
(Zware) Mishandeling/Bedreiging	1.391	1.353	2,8%
Aantasting openbare orde	48	50	–4,0%
Brand/Ontploffing	1.744	1.764	–1,1%
Hulpverlening aan instanties	205	257	–20,2%
Overlast in de wijk	1.759	2.327	–24,4%
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	1.106	1.146	–3,5%
Vuurwerk	2.039	3.340	–39,0%

Het aantal geregistreeerde (minderjarige) jongeren dat overlast veroorzaakte tijdens de jaarwisseling laat een sterke stijging zien ten opzichte van het vierjarig gemiddelde. In totaal werden 408 overlastgevendende jongeren onder de 18 jaar geregistreeerd. Dit is een stijging van 55,1 procent ten opzichte van het gemiddelde van de vorige vier jaarwisselingen. Het aantal meerderjarigen tussen 18 tot en met 22 jaar en van 23 tot en met 27 jaar geregistreeerd voor overlast blijft afnemen.

Cijfers Openbaar Ministerie

Tot 3 januari zijn in totaal 120 verdachten aangeleverd bij het OM op verdenking van jaarwisseling gerelateerde delicten. Dit is een afname van 23 procent in vergelijking met het voorafgaande jaar. Opvallend is de aanzienlijke toename in overige zaken, zoals illegaal vuurwerkbezit. Het aantal is gestegen van 16 zaken vorig jaar tot 34 dit jaar. De overige aan jaarwisseling gerelateerde OM-zaken zijn afgenomen, waarbij geweld tegen goederen zelfs met 50 procent. Het aantal aangedragen zaken voor geweld tegen personen met een publieke functie betrof op 2 januari: 36.

In 70 zaken is het Openbaar Ministerie nog bezig met onderzoek. Een aantal zaken zijn reeds afgedaan. Hiervan zijn 4 zaken afgedaan met een geldboete, en 2 met taak- of Haltstraf. In totaal zijn 3 zaken naar een supersnelrechtzitting gegaan, 2 naar de snelrechtzitting en 17 hebben een dagvaarding voor een reguliere zitting gekregen. De zaken die zijn afgedaan via het supersnelrecht betreffen eenvoudige zaken, waarbij geen verder onderzoek nodig is en een verdachte op heterdaad is betrapt of het strafbare feit heeft bekend. In totaal zijn 9 zaken geseponeerd, vanwege de conclusie dat veroordeling niet haalbaar is of vanwege gronden aan het algemeen belang ontleed onwenselijk is. 11 zaken staan gepland op een TOM-zitting (Taakstraf Openbaar Ministerie).

Daarnaast is er ook het hele jaar door illegaal vuurwerk opgespoord. Dit jaar is er 107.281,55 kg in beslag genomen. Het definitieve aantal moet nog worden vastgesteld. In 2023 was dat totaal 78.895,00 kg.

Cijfers brandweer

Het aantal gemelde incidenten bij de brandweer is deze jaarwisseling licht gestegen. In totaal zijn 4.106 brandweerincidenten gemeld en geregistreeerd tussen 31 december 00:00 uur en 1 januari 08:00 uur. Vorig jaar lag het aantal op 3.682 meldingen. De aard van de meldingen was vergelijkbaar met andere jaren. De brandweer rukte voornamelijk uit voor containerbranden, autobranden en verschillende buitenbranden. Het

piekmoment was tussen 01:00 uur en 02:00 uur nachts. Ook bij de brandweer laten de cijfers duidelijke regionale verschillen zien. In sommige regio's verliep de jaarwisseling relatief rustig en gemoedelijk, terwijl het in andere regio's hectisch en onrustig was. In de Veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Hollands-Midden, Noord- en Oost Gelderland en Amsterdam-Amstelland was het drukker dan andere jaren. In de regio Rotterdam-Rijnmond was er zelfs sprake van 50 procent meer meldingen en opvallend veel autobranden. Ook in Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland was sprake van de helft meer meldingen ten opzichte van vorig jaar. In totaal is er één keer opgeschaald naar GRIP1. Dit gebeurde in Alpen aan den Rijn waar een grote brand was uitgebroken in enkele bouwketen. Om de samenwerking tussen de hulpdiensten te coördineren, werd deze grote brand even na één uur 's nachts opgeschaald naar GRIP1. Verder hebben er 6 zeer grote branden plaatsgevonden, waarbij 2 keer een NL Alert is ingezet. Ook dit jaar werd die brandweer bij sommige incidenten geconfronteerd met vuurwerk en agressie en moest de Mobiele Eenheid (ME) worden ingezet om bescherming te bieden. Dit was bijvoorbeeld in Culemborg waar meerdere auto's in brand werden gestoken. Ook de brandweerleden uit Uithoorn werden zo ernstig met zwaar vuurwerk bekogeld dat zij zich moesten terugtrekken uit eigen veiligheid.

De cijfers van Brandweer Nederland worden elk jaar ook door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) inzichtelijk gemaakt via het dashboard Kerncijfers Nieuwjaarsincidenten.

Storing C2000

C2000 is een missiekritische communicatievoorziening waarmee 24/7 gecommuniceerd kan worden met en tussen meldkamers en hulpverleners. Het systeem wordt gebruikt door ongeveer 80.000 hulpverleners. Voor de uitoefening van hun taken moeten hulpverleners kunnen rekenen op een robuust en betrouwbaar communicatiesysteem. De instandhouding van het systeem, en de noodzakelijke verbeteringen die worden doorgevoerd, is de afgelopen jaren geen rustig bezit gebleken. Er wordt regelmatig met de politiebonden over gesproken, en we zetten ons samen met alle hulpdiensten in om C2000 te optimaliseren langs verschillende actielijnen. Uw Kamer is daarover eerder in 2023 en 2024 geïnformeerd⁷. Zo wordt niet alleen gekeken naar het verder optimaliseren van radio-dekking, maar worden ook gebruikers betrokken bij verbeteringen en aanvullend opgeleid in het gebruik van de C2000 apparatuur, en wordt geïnvesteerd in het realiseren van extra C2000-opstelpunten. Op termijn, maar naar alle waarschijnlijkheid niet voor 2030, wordt C2000 vervangen door een nieuwe missiekritische communicatievoorziening.

Storing tijdens de jaarwisseling

Tijdens de jaarwisseling heeft er een storing plaatsgevonden aan het radiobediensysteem eOCS van C2000. Wij betreuren deze situatie zeer omdat alle hulpdiensten, waaronder de politie, moeten kunnen rekenen op hun communicatiesystemen, juist op cruciale momenten zoals tijdens de jaarwisseling. Hoewel de oorzaak of oorzaken nog worden onderzocht, kan in ieder geval worden gesteld dat intensieve belasting nooit een reden mag zijn voor uitval van eOCS. Hieronder wordt de storing nader toegelicht.

⁷ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022–2023, 25 124, nr. 113; Kamerstukken II, vergaderjaar 2023–2024, 29 628, nr. 1190; Kamerstukken II, vergaderjaar 2023–2024, 29 517, nr. 253

Het radiobediensysteem eOCS verschaft de meldkamercentralist toegang tot het netwerk voor versleutelde spraak en datacommunicatie) en P2000-netwerk (netwerk voor onversleutelde tekstberichten). De centralist kan onder andere via het radiobediensysteem gebruikers aan elkaar koppelen, berichten verzenden en ontvangen en gebruikers lokaliseren. Het systeem werd in mei 2023 in gebruik genomen als opvolger van het oude radiobediensysteem (ACR), dat inmiddels «end of life» was en niet meer robuust en veilig genoeg was bevonden. Er was tevens geen onderhoud meer aan mogelijk. Overbelasting en storingen bij de uitrol van eOCS zorgden ervoor dat er tijdelijk teruggegrepen is op het oude ACR-netwerk, waarna het nieuwe radiobediensysteem alsnog, in maart 2024, gereed was om in gebruik genomen te worden⁸. Uitvoerig testen of het systeem ook onder intensieve belasting zou blijven functioneren ging hieraan vooraf. Deze tests gaven het vertrouwen dat dit zo was. In maart 2024 is het systeem volledig in gebruik genomen. In 2024 zijn er bij grote evenementen (zoals Koningsdag) of bijvoorbeeld demonstraties geen aanwijzingen geweest dat het systeem problemen zou geven aangezien het toen goed werkte.

Op 31 december 2024 bleek ondanks bovenstaande dat het radiobediensysteem signalen van vertraging vertoonde. De eerste melding kwam rond 14:00 uur binnen. Er werden diverse kleine verstoringen gezien, zoals het haperen bij verzenden. Er is direct opgeschaald bij Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) en bij de leverancier van het radiobediensysteem, waarbij de meldingen zijn opgelost.

Rond 22:15 uur kwamen er nieuwe meldingen binnen vanuit diverse meldkamers over vertragingen in het gebruik van het systeem. Deze meldingen breidden zich uiteindelijk uit tot alle meldkamers in het land en de vertraging zorgde ervoor dat communicatie erg moeizaam tot helemaal niet doorkwam. In de uren die volgden, is er een escalatieproces opgestart en zijn er diverse maatregelen genomen, waaronder een volledige herstart van dit systeem. Deze maatregelen bleken helaas niet te werken.

Een deel van de meldkamers moest hierdoor overschakelen naar mobilfoon- en portofoonsets om te kunnen blijven communiceren met de hulpverleners op straat. De noodknop van politiemensen functioneerde weliswaar, maar bij het indrukken van de noodknop moet een spraakverbinding tussen de betrokken politie op straat tot stand worden gebracht met de meldkamer. Door de storing in het radiobediensysteem was juist die spraakverbinding niet mogelijk. Bij gebruik van de mobilfoon is het noodsignaal alleen duidelijk hoorbaar in de betreffende gespreksgroep. Kort gezegd: door de storing kwamen bij het indrukken van de noodknop spraakverbindingen niet goed of vertraagd tot stand via eOCS, maar wel nog via de – ook in de meldkamers aanwezige – mobilfoons en portofoons.

Het werk van zowel de hulpverleners op straat die contact zochten met de meldkamer als de meldkamercentralisten is ernstig bemoeilijkt door deze storing. Vooral voor de politiemensen op straat heeft dit een grote impact gehad op de uitvoering van hun taak en daarmee ook geleid tot angst en frustraties. Het gevoel van onveiligheid dat hiermee is ontstaan betreuren wij zeer, waarbij wij ook onze bewondering uitspreken over hoe onze hulpverleners onder deze omstandigheden hun werk hebben gedaan.

Voor de centralisten was deze situatie enorm frustrerend omdat ze het gevoel hadden tekort te schieten in hun werk en de incidenten niet konden

⁸ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022–2023, 25 124, nr. 113 en Kamerstukken II, vergaderjaar 2023–2024, 29 517, nr. 253

afdoen zoals ze dat normaliter zouden doen. Het is niet goed dat zij op deze manier hun werk onder nog grotere druk hebben moeten uitvoeren en hun improvisatievermogen is dan ook lovenswaardig. Rond 02.30 uur nam de belasting van het radiobediensysteem weer af en is er stapsgewijs teruggeschakeld naar de normale situatie vanuit de noodvoorzieningen. Rond 05.00 uur werd functieherstel bereikt.

Het ministerie, de LMS en de leveranciers zoeken de oorzaken van deze grote storing tot op de bodem uit. Wel is duidelijk dat het een complexe storing was op een moment van intensieve belasting, wat de aanpak op het moment van de storing, alsook het achterhalen van de oorzaken niet eenvoudig maakt. Onder meer vanwege het feit dat het systeem vooraf juist uitvoerig is getest op intensieve belasting wordt er nu gedacht aan een combinatie van factoren. Ook dat wordt nu onderzocht. De uitkomst van het onderzoek zal grondig geëvalueerd worden met betrokken partijen. De gebeurtenissen maken eveneens duidelijk dat ook een goede werking van de beschikbare terugvaloptie cruciaal is voor het werk en de veiligheid van hulpverleners, en dat men altijd voorbereid moet zijn op het gebruik ervan. De oorzaak van de storing dient gevonden en opgelost te zijn voordat een volgend grootschalig evenement, de NAVO-top, zich aandient.

Het verbeteren en optimaliseren van het C2000 systeem is een complexe opgave waar gezamenlijk door verschillende partijen vanuit verschillende rollen aan gewerkt wordt. De Minister van Justitie en Veiligheid is eigenaar van het systeem. Dat betekent dat het Ministerie van Justitie en Veiligheid verantwoordelijk is voor onder meer de aanbestedingen en uiteindelijke contractafsluitingen van de verschillende onderdelen van C2000, te weten spraak (T2000), paging (P2000) en het radiobediensysteem (eOCS).

Beheer en onderhoud van deze afzonderlijke onderdelen binnen C2000 worden uitgevoerd door de LMS, sinds 1 januari 2023 als beheerorganisatie een zelfstandig organisatieonderdeel binnen de politie. Vanuit die rol en verantwoordelijkheid als tactisch en operationeel beheerder onderhoudt de LMS voor alle gebruikers de contacten met de leveranciers over onderhoud van de afzonderlijke onderdelen, en maakt daar afspraken over.

De politie, de grootste gebruiker van C2000, is een van de door de strategisch beheerder aangewezen hoofdgebruikers van C2000, naast de brandweer, de regionale ambulancevoorzieningen, en het Ministerie van Defensie voor zover het haar taken betreft op het terrein van openbare orde, veiligheid en hulpverlening.

Opvolger C2000

Het is al langere tijd bekend dat C2000 nog niet vervangen kan worden. Niet alleen omdat een passend alternatief niet direct voorhanden is, maar ook omdat het Adviescollege ICT-toetsing (AC-ICT) de ambtsvoorganger van de Minister van Justitie en Veiligheid in het najaar van 2023 heeft geadviseerd om eerst een stevig fundament te leggen onder de vernieuwing van missiekritische communicatie, alvorens over te gaan tot de ontwikkeling en aanschaf van een nieuwe voorziening⁹. Het AC-ICT heeft toen ook geadviseerd er vanuit te gaan dat C2000 nog tot zeker na 2030 gebruikt moet kunnen worden. Daarom blijft C2000, tot het moment dat de nieuwe voorziening in gebruik genomen is, alle aandacht krijgen die het verdient, met alle investeringen die daarvoor nodig zijn, om ervoor

⁹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2023–2024, 29 628, nr. 1190

te zorgen dat het systeem voor de hulpverleners zo optimaal als mogelijk functioneert.

Tot slot

De preventieve inzet van alle betrokken partijen in aanloop naar de jaarwisseling lijkt deels vruchten af te werpen. Tegelijkertijd blijft het, ondanks dat, nog op te veel plaatsen en momenten misgaan.

De rapportages bieden slechts een cijfermatig overzicht van het verloop van de incidenten tijdens de jaarwisseling. Deze weerspiegelen niet de volledige impact die incidenten hebben op de hulpverleners in het werkveld en op de vuurwerkslachtoffers. Het werk van hulpverleners, politie, brandweer en andere publieke functionarissen gaat veel verder dan wat cijfers alleen kunnen weerspiegelen. Elk jaar werken de gemeenten, politie, boa's, brandweer, ambulancezorg, zorgpersoneel, Openbaar Ministerie, ILT en andere betrokken organisaties hard om de jaarwisseling zo veilig en feestelijk mogelijk te laten verlopen. Wij willen dan ook onze waardering uitspreken voor iedereen die bij de voorbereidingen betrokken was en voor de moedige inzet van alle medewerkers tijdens de jaarwisseling. Hun toewijding maakt het mogelijk om deze feestelijke periode voor velen in goede banen te leiden. Alle vormen van geweld tegen diegenen die zich inzetten voor de samenleving is op geen enkele manier acceptabel. De daders dienen hiervoor hard te worden aangepakt.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
C.A. Jansen